

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 22 grudnia 2009 r.

**Pani
Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski**

LKI-410-22-1/2009

P/09/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach (Urządzie), w zakresie realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004 - 2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywie ocenia działania Urzędu, jako Instytucji Pośredniczącej, realizującej zadania w zakresie zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004 - 2006.

1. Urząd w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), realizował trzy priorytety: Priorytet 1 *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów*, Priorytet 3 *Rozwój lokalny* i Priorytet 4 *Pomoc techniczna*.

W ramach Priorytetu 1 Urząd realizował pięć działań: 1.1 *Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego*, 1.2 *Infrastruktura ochrony środowiska*, 1.3 *Regionalna infrastruktura społeczna*, 1.4 *Rozwój turystyki i kultury* oraz 1.5 *Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego*. W ramach Działania 1.1 realizował Poddziałanie 1.1.1

Infrastruktura drogowa, a w ramach Działania 1.3 - Poddziałanie 1.3.1 *Regionalna infrastruktura edukacyjna* oraz 1.3.2 *Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia*.

Na 80 podpisanych umów w ramach Priorytetu 1 - 75 projektów zostało zakończonych (beneficjenci zostali skontrolowani i zrefundowano im płatność końcową). Ostatnie faktury z pozostałych do refundacji pięciu projektów zostały zapłacone przez beneficjentów do 30 czerwca 2009 r.

W ramach Priorytetu 3 realizowano cztery działania: Działania 3.1 *Obszary wiejskie*, 3.2 *Obszary podlegające restrukturyzacji*, 3.3 *Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe* oraz 3.5 *Lokalna infrastruktura społeczna*. Działanie 3.4 *Mikroprzedsiębiorstwa* realizowane było przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (UMWŚ).

W ramach Działania 3.3 realizowano Poddziałanie 3.3.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich*, a w ramach Działania 3.5 – Poddziałanie 3.5.1 *Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa* oraz 3.5.2 *Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia*.

Na ogólną ilość 261 umów realizowanych w ramach Priorytetu 3 (w tym 122 umowy w ramach Działania 3.4 *Mikroprzedsiębiorstwa*, realizował UMWŚ) - 253 projekty zostały zakończone (skontrolowane i zrefundowane). Ostatnie faktury wynikające z pozostałych ośmiu projektów zostały zapłacone przez beneficjentów do 30 czerwca 2009 r.

W ramach Priorytetu 4 realizowano trzy Działania: 4.1 *Wsparcie procesu wdrażania ZPORR oraz programowania Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) na lata 2007-2013 – wydatki limitowane*, 4.2 *Wsparcie procesu wdrażania ZPORR oraz programowania RPO na lata 2007-2013 – wydatki nielimitowane* oraz 4.3 *Działania informacyjne i promocyjne*.

Ostatnie *Zbiornicze Poświadczenia* i zestawienia wydatków za okres od 1 lipca 2009 r. do 31 sierpnia 2009 r. oraz za okres od 1 września 2009 r. do 16 października 2009 r., zostały wysłane do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (Instytucji Zarządzającej ZPORR) we wrześniu i październiku 2009 r.

Urząd pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej dla działań realizowanych w ramach Priorytetu 1, 3 i 4 nie złożył do czasu zakończenia kontroli, sprawozdania końcowego z realizacji poszczególnych działań. Zgodnie z pismem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 29 września 2009 r., termin jego złożenia został wydłużony do 18 grudnia 2009 r.

2. Opracowane w Urzędzie zasady archiwizacji, ujęte w *Podręczniku procedur Instytucji Pośredniczącej dla ZPORR*, odpowiadały wymogom dotyczącym archiwizacji dokumentacji związanej z udzieloną przez Unię Europejską pomocą, określonym w art. 38 ust. 6

rozporządzenia Rady WE z dnia 21 czerwca 1999 r. nr 1260/1999, wprowadzającego ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych (DzU L 161 1999 p. 1 - 42).

W dokumentacji dotyczącej 10 wybranych do badania projektów, realizowanych w ramach Priorytetów 1 i 3, nie stwierdzono jakiegokolwiek braków w zakresie: wniosków i umów o dofinansowanie, sprawozdań składanych przez beneficjentów oraz dokumentów z kontroli przeprowadzonych u beneficjentów po zakończeniu realizacji tych projektów. Prawidłowo sporządzona została również dokumentacja dziewięciu poświadczeń i zestawień wydatków objętych badaniem, przekazanych przez UMWŚ i Wojewódzki Urząd Pracy (WUP) w Kielcach jako Instytucje Wdrażające. Urząd przechowywał wszystkie wnioski o płatność od beneficjentów i Instytucji Wdrażających, na podstawie których zostały przygotowane ww. dokumenty.

NIK nie wnosi uwag do dokumentacji dotyczącej pięciu decyzji wydanych przez Wojewodę Świętokrzyskiego o przyznaniu dofinansowania dla projektów realizowanych w ramach Priorytetu 4 *Pomoc Techniczna* wraz z wnioskami o dofinansowanie.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia kontrole przeprowadzone przez Instytucję Pośredniczącą w Instytucjach Wdrażających oraz u beneficjentów (tzw. kontrole na miejscu), o których mowa w art. 4 rozporządzenia Komisji(WE) nr 438/2001.

Całkowita wartość (po aneksach) 80 projektów zrealizowanych przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Priorytetu 1 stanowiła kwotę 482.394.295,56 zł. Wszystkie projekty objęto kontrolą końcową, sześć kontrolą doraźną, pięć kontrolą sprawdzającą oraz pięć kontrolą trwałości. Ankieta trwałości objęto 74 projekty (badanie ankietowe sześciu projektów przewidziane jest w 2011 r.).

Całkowita wartość (po aneksach) 139 projektów zrealizowanych przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Priorytetu 3 stanowiła kwotę 272.598.246,38 zł. Wszystkie projekty objęto kontrolą końcową, jeden kontrolą doraźną, trzy sprawdzającą, pięć kontrolą trwałości. Ankieta trwałości objęto 127 projektów (badanie ankietowe dwunastu projektów przewidziane jest w 2011 r.).

Całkowita wartość (po aneksach) zrealizowanych łącznie 85 projektów w ramach Priorytetu 4 stanowiła kwotę 7.506.251,76 zł. Wszystkie projekty objęto kontrolą końcową.

Instytucja Pośrednicząca w badanym okresie przeprowadziła kontrolę elementów systemu zarządzania i kontroli w obu Instytucjach Wdrażających zaangażowanych we wdrażanie Programu. W latach 2005- 2006 przeprowadziła cztery kontrole (po dwie w UMWŚ

i WUP), w 2007 r. – pięć kontroli (cztery w UMWS i jedną w WUP) i w 2009 r. – dwie kontrole (po jednej w UMWS i WUP).

W roku 2008 r. nie przeprowadzono kontroli w Instytucjach Wdrażających w zakresie elementów systemów zarządzania i kontroli. Zrealizowano natomiast jedną kontrolę doraźną w UMWS w zakresie naboru projektów w Priorytetach 1 i 3.

W wyniku analizy dokumentów z ośmiu ww. kontroli stwierdzono, że kontrole te były zgodne z zakresem merytorycznym określonym w *Podręczniku Procedur* i *Listach sprawdzających*. Oddział Realizacji i Kontroli Projektów kontrolujący te Instytucje nie stwierdził nieprawidłowości w rozumieniu art. 1a Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1681/94 (Dz.Urz. WE L 178 z dnia 12.07.1997 r. str. 43-46).

Analiza dokumentów z kontroli końcowych przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą 10 wytypowanych do badania projektów wykazała, że w każdym badanym przypadku Oddział Realizacji i Kontroli Projektów sprawdzał prawidłowość prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej dla realizowanych projektów, prawidłowość archiwizacji dokumentów projektów, prawidłowość kwalifikowalności wydatków zgłoszonych do refundacji w zakresie określonym w *Liście sprawdzającej* oraz kwalifikowalność kwoty podatku od towarów i usług. Kwalifikowalność wydatków zgłoszonych do refundacji przez ostatecznych odbiorców (beneficjentów) była także przedmiotem kontroli przeprowadzanej przez Oddział Weryfikacji i Potwierdzenia Płatności Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi w zakresie weryfikacji merytorycznej, oraz przez Wydział Finansów i Budżetu Urzędu w zakresie weryfikacji finansowej wniosków o płatność.

W każdym przypadku, w którym stwierdzono istotne uchybienia lub nieprawidłowości, kierowano do ostatecznego odbiorcy (beneficjenta) zalecenia pokontrolne.

W latach 2005-2009, tj. w całym okresie wdrażania ZPORR, w wyniku kontroli u beneficjentów, przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą i Urząd Kontroli Skarbowej w Kielcach – w 10 przypadkach dokonano zwrotu środków w wysokości 736.749,78 zł (należność główna), z tego 733.781,79 zł w wyniku zaleceń pokontrolnych wydanych przez Instytucję Pośredniczącą i 2.967,69 zł w wyniku zaleceń pokontrolnych Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach. Łączna kwota odsetek naliczonych jak dla zaległości podatkowych wynosiła 230.767 zł, z tego: kwota odsetek naliczonych przez Instytucję Pośredniczącą – 230.441 zł i naliczona przez Instytucję Pośredniczącą na podstawie wyników kontroli Urzędu Kontroli Skarbowej – 326 zł. Wszystkie środki jakie pozostawały do zwrotu, zostały zwrócone przez tych beneficjentów w 100%.

Instytucja Pośrednicząca opracowała w dniu 27 października 2008 r., tj. przed upływem terminu ustalonego przez Instytucję Zarządzającą ZPORR (30 października 2008 r.), roczny plan kontroli na 2009 r., obejmujący również kontrole trwałości projektów. Oddział Realizacji i Kontroli Projektów zrealizował 10 kontroli trwałości projektów, w tym cztery w II półroczu 2008 r. i sześć kontroli w II półroczu 2009 r. Analiza wszystkich 10 *Informacji Pokontrolnych* z kontroli trwałości realizacji projektów przeprowadzonych na miejscu ich realizacji oraz korespondencji prowadzonej z kontrolowanymi po zakończeniu tych kontroli wykazała, że w każdej z tych *Informacji* znajdowały się stwierdzenia, że cele projektu zostały zachowane i nie wystąpiła modyfikacja projektu wpływająca w jakikolwiek sposób na jego charakter, że beneficjent wypełnia obowiązki wynikające z umowy w zakresie promocji projektu oraz zobowiązania w zakresie archiwizowania dokumentów.

4. W Instytucji Pośredniczącej prowadzone były kontrole systemu zarządzania i kontroli przez Ministerstwo Finansów jako Instytucję Płatniczą, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego jako Instytucję Zarządzającą oraz przez Urząd Kontroli Skarbowej w Kielcach. Realizowane były również w tym zakresie zadania audytowe przez Ministerstwo Finansów oraz przez audytorów wewnętrznych. Zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in. *Podręcznika procedur Instytucji Pośredniczącej dla ZPORR* oraz systemu informowania o nieprawidłowościach. Instytucja Pośrednicząca informowała ww. instytucje, audytorów wewnętrznych oraz dyrektora generalnego urzędu o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

5. Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi Oddział Rozliczeń i Potwierdzenia Płatności prowadził *Rejestr wszczętych postępowań dotyczących odzyskiwania środków w ramach ZPORR* oraz *Rejestr dłużników*.

Analiza danych zawartych w ww. *Rejestrze wszczętych postępowań* wykazała, że łączna wartość środków do odzyskania wynosiła 857.700,83 zł (należność główna), z tego odzyskano 100% tych należności. Łączna wysokość odsetek naliczonych jak dla zaległości podatkowych wynosiła 252.056,00 zł, z tego odzyskano 250.996,00 zł, tj. 99,6% tych odsetek. Różnica pomiędzy ww. kwotą należności głównej i odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych wykazanymi w wystąpieniach pokontrolnych, a kwotą należności głównej i odsetek wykazaną w *Rejestrze wszczętych postępowań*, wynosiła 120.951,05 zł (należność główna) i 21.289 zł (kwota odsetek). Różnica ta dotyczyła przypadków, w których beneficjenci dobrowolnie dokonali zwrotu środków, środki te zostały potrącone z końcowego wniosku o płatność lub odstąpiono od żądania zwrotu odsetek po otrzymaniu interpretacji z Instytucji Zarządzającej ZPORR.

Stwierdzono, że działania windykacyjne prowadzone były przez Instytucję Pośredniczącą bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zostaną one rozpatrzone przez właściwą komisję NIK.